UNIVERSITY OF AMSTERDAM

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Wedren om wereldmacht tussen VS en China in volle gang

Marácz, L.

Publication date
2019
Document Version
Final published version
Published in
Armex

Link to publication

Citation for published version (APA):
Marácz, L. (2019). Wedren om wereldmacht tussen VS en China in volle gang. *Armex*, *103*(1), 12-13. https://onsleger.nl/wp-content/uploads/2019/02/ARMEX_2019_01_newsite_no1.pdf

General rights
It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations
If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: https://uba.uva.nl/en/contact, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, P.O. Box 19185, 1000 GD Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

UvA-DARE is a service provided by the library of the University of Amsterdam (https://dare.uva.nl)

Download date:17 Nov 2026

ONAFHANKELIJK DEFENSIEMAGAZINE
UITGAVE VAN DE KONINKLIJKE NEDERLANDSE VERENIGING ‘ONS LEGER’

ARMEX

Meer dan 100 jaar op de bres voor de krijgsmacht

Wedren om wereldmacht in volle gang
China’s ‘scherpe macht’
Herinneringen aan de periode vlak na de Koude Oorlog

103e jaargang februari 2019 | nummer 1

Column

Wedren om wereldmacht tussen de VS en China in volle gang

Prof. Dr. László Marácz

In begin december van het afgelopen jaar werd de topvrouw van de Chinese telecomgigant Huawei, Meng Wanzhou, in Canada gearresteerd op verdenking van illegale leveranties van hoogwaardige telecom-infrastructuur door Huawei aan Iran. Het verzoek tot de arrestatie van deze topvrouw van Huawei en dochter van de oprichter van het bedrijf, Ren Zhengfei, was afkomstig van de Amerikaanse justitie. De Chinese autoriteiten hebben fel gereageerd op de arrestatie van de Chinese topvrouw. Een aanval op Huawei, het paradepaardje van de Chinese hightechbedrijven, wordt door de Chinese autoriteiten gezien als een aanval op de Chinese staat. Interessant is dat het tijdstip van de arrestatie van Meng Wanzhou samenvalt met de 'wapenstilstand' die de Amerikaanse president Donald Trump en zijn Chinese tegenhanger Xi Jinping op de G20-top in Buenos Aires voor een periode van drie maanden hebben gesloten in de handelsoorlog tussen de beide grootmachten. In principe wordt de periode die loopt tot eind februari van dit jaar gebruikt om tot een handelsakkoord te komen.

'Huaweitje'

De Chinese telecomgigant Huawei is een van de mammoetbedrijven die uit de stormachtige groei van de Chinese economie de laatste decennia naar voren is gekomen. Het bedrijf is wereldwijd een van de grootste leveranciers van telecom-infrastructuur en mobiele telefoons en is sluipenderwijs volledig geïntegreerd in het Westerse economische systeem. Heel wat burgers in het Westen hebben een 'huaweitje'.

Het Westen heeft zich laten verrassen door de snelle opkomst van Huawei en andere Chinese hightechbedrijven die mondiale spelers van belang zijn geworden. Blijkbaar leeft onder Westerse beleidsmakers nog steeds het idee dat China een grote assemblagehal is die in dienst staat van Westerse bedrijven, die massaal hun assemblage-activiteiten hebben overgebracht naar China.

Nu men in eigen huis geconfronteerd wordt met Chinese hightechbedrijven zoals Huawei, die willen meedingen naar de aanleg van de nieuwe mobiele 5G-netwerken die tien tot twintig keer sneller zijn dan bestaande mobiele netwerken en ook de technologie bezitten om die te ontwikkelen, is er in Westen enigszins paniek waar te nemen. Vooral in het Angelsaksische kamp en bij loyale bondgenoten zoals Polen is er angst voor cyberspionage en worden nu pogingen ondernomen om Chinese hightechbedrijven zoals Huawei van de markt te weren.

Meng Whanzou is in december 2018 in Canada gearresteerd. Foto: Huawei

China als wereldspeler

Uiteraard is er een grote kans dat Chinese telecomproviders zoals Huawei, die de telecom-infrastructuur beheren, gevoelige data doorgeven aan de Chinese overheid. Zeker in China waar de invloed van de overheid op het sociaaleconomische leven nog zeer groot is. Achter bedrijven zoals Huawei staat immers de Chinese staat. Maar het weren van een dergelijk groot en kwalitatief hoogwaardig bedrijf van de Westerse markt zal eveneens tot aanzienlijke schade in het Westen leiden. Huawei Nederland telt 600 werknemers die hun baan zullen verliezen als Huawei in ons land niet mag meedingen naar de 5G-markt.

Over het algemeen wordt aangenomen dat de Chinese economie in 2030 die van de VS voorbij zal streven. Uiteraard moet dan de groei van de Chinese economie die jaarlijks tussen de 6 en 7 percent is, wel doorzetten tot 2030. De Chinese macro-economische cijfers zijn indrukwekkend. De reserves van het land bedragen 3000 miljard dollar (!) waarvan 1100 miljard aan Amerikaanse staatsobligaties. Het land exporteert jaarlijks voor 2900 miljard dollar en importeert voor 2200 miljard dollar. Met de VS is er een handelsoverschot van 323 miljard dollar. De Chinese politieke leiding, die nog steeds in een één partijensysteem denkt en handelt, heeft besloten om deze enorme economische macht om te zetten in politieke wereldmacht.

Het Westen heeft zich laten verrassen door de snelle opkomst van Huawei en andere Chinese hightechbedrijven. Foto: Wikimedia Commons, Petar Miloševi

Met de aanleg van de 'Nieuwe Zijderoute', ook wel 'One Belt, One Road' (OBOR) genoemd, heeft China een wereldomvattend offensief concept. Afbeelding: Sri Lanka Brief

De huidige Chinese president Xi Jinping die zijn volmachten heeft uitgebreid en langer president van China zal blijven, heeft in 2013 besloten dat China een wereldmacht zal worden toen hij de beslissing nam om de 'Nieuwe Zijderoute' te ontwikkelen. Met de aanleg van de 'Nieuwe Zijderoute', ook wel 'One Belt, One Road' (OBOR) genoemd, heeft China een wereldomvattend offensief concept waarmee het zich kan meten met Westerse globalisering. Het idee is om China via vooral snelle landconnecties met grote continentale blokken, zoals Rusland, de EU en India te verbinden. Met OBOR heeft China duidelijk aangegeven dat het geen onderdeel wil zijn van Westerse hegemonistische aanspraken, maar denkt in termen van een multipolaire wereldordening die naast de VS een tegenhanger heeft in Azië, namelijk China.

De Amerikaanse respons

De Amerikaanse elite is verdeeld over hoe om te gaan met deze overweldigende economische expansie van China en ambities op het wereldtoneel. Kringen rond president Trump die een realistische politiek volgen, willen af van het enorme Chinese handelsoverschot van 323 miljard dollar in de onderlinge Chinees-Amerikaanse handelsrelaties. Recentelijk heeft president Xi Jinping in het kader van de wapenstilstand aangeboden het Chinese handelsoverschot binnen zes jaar weg te werken van 323 miljard dollar naar nul. China zou in dat geval agrarische producten en energie willen kopen van de VS. Trump heeft dit aanbod van Xi Jinping echter afgewezen. De zakenman-president Trump wil sneller naar een onderlinge handelsbalans van nul en vindt zes jaar veel te lang duren. Trump wil met een versnelling van Chinese investeringen de Amerikaanse economie aanjagen, waardoor de Amerikaanse groei in ieder geval een tijdje gelijk op kan gaan met die van China en het punt dat China de Amerika economische voorbij streeft nog enige tijd uitgesteld kan worden.

Protectionisme

De arrestatie van de Huawei topvrouw en het beperken van Huawei om te kunnen opereren op de Westerse markt opereren zullen weleens kunnen leiden tot protectionisme en kunnen derhalve het mondiale vrijhandelsklimaat negatief beïnvloeden. Met als gevolg dat de groei van de wereldeconomie hierdoor in het gedrang kan komen. Het gevaar is ook dat megagrote spelers het speelveld door onderlinge handelsdeals zoals die nu in de maak zijn tussen de VS en China naar hun hand kunnen zetten ten koste van kleinere, regionale spelers zoals de EU. Uiteindelijk hebben Westerse bedrijven hier geen belang bij. Criminalisering van de Chinese politieke en economische leiding is geen adequaat beleid. Verstandiger is het om de Chinese cultuur en taal goed te bestuderen, zodat we beter geëquipeerd zijn om tot voordelige handelsdeals te komen met China.

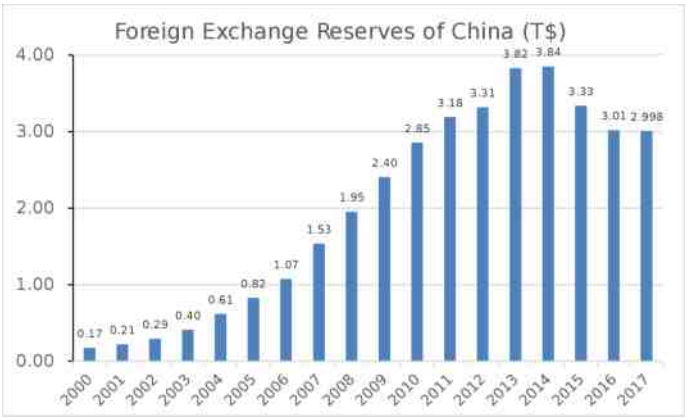

De Chinese financiële reserves bedragen 3000 miljard dollar. Afbeelding: Wikipedia, Phoenix7777

Protectionisme kan als gevolg hebben dat de groei van de wereldeconomie in het gedrang komt. Afbeelding: Wikipedia, Library of the London School of Economics and Political Science